

TANGRAM PRIČA

Petra Štefec, OŠ Kloštar Podravski

Tangram priča je projekt suradnje dviju područnih škola. Glavni cilj projekta je upoznati učenike sa slikovnicom, otkriti svijet slikovnica kroz pisanu riječ, ali i kroz oči umjetnika koji ilustrira, usavršavati tehnike čitanja, obogatiti rječnik, razvijati govor i kritičko mišljenje. Naglasak se stavlja na učenje nečega novog (tangram), izradu slikovnice, prezentiranje, poticanje stvaralaštva kod učenika te suradnje učiteljica i knjižničarke. Riječ je o cjelogodišnjem projektu i organizacijski vrlo zahtjevnom projektu (spajanje dviju područnih škola, odlazak učenika iz jedne škole u drugu, organizacija prijevoza i cijelog nastavnog dana).

Od planiranja do realizacije zadanih ciljeva

U projektu su sudjelovale tri učiteljice razredne nastave i školska knjižničarka. Aktivnosti su bile osmišljene tako da su se prvo obrađivali poznati, prethodno usvojeni pojmovi, a zatim su učenici kroz igru usvajali nove pojmove. Pri tome nisu bili svjesni da uče nešto novo - igrali su se, bilo im je zanimljivo, a najviše od svega poučno.

U realizaciji projekta naglasak je stavljen na izradu slikovnice i usvajanje novog pojma – tangram, odnosno na korištenje tangrama u svrhu izrade slikovnice. Realizacijom projekta i ostvarenjem ciljeva nastala je slikovnica, trajno naslijeđe za sve buduće generacije naše škole (možda i šire).

O poznatome

U ostvarenju ciljeva i zadataka kretalo se od poznatoga prema nepoznatome. Stoga je prvi pojam bio slikovnica kao kratka i poučna knjiga namijenjena djeci s kojom se susreću od najranije dobi. Često se kaže da se slikovnicu doživljava svim osjetilima i teško je odgovoriti na pitanje je li u slikovnici važniji tekst ili slika. U njima sve počinje od papira i olovke, a riječi se prevode u slike. Oslikavanje daje dodatnu vrijednost tekstu. Popratna ilustracija vrlo je važna jer ona dodatno pojašnjava tekst. Osim papira i olovke, za slikovnicu treba nešto više. Upravo to nešto više se željelo postići. Za početak trebalo je potražiti priču i kroz nju likovno se izraziti.

O nepoznatome

Nakon poznatog krenulo se prema nepoznatome, a to je u ovom primjeru tangram. Učenicima je tangram predstavljen kroz igru pomoću koje mogu stvoriti sve što trenutno mogu zamisliti.

Tangram je jedna od najpoznatijih kineskih mozgalica, odnosno slagalica. Sastoji se od 7 dijelova, pločica ili tanova: 5 pravokutnih trokuta, 1 kvadrata i 1 paralelograma. Kada se točno poslože, dijelovi čine kvadrat. Riječ tangram dolazi od kineske riječi koja

u prijevodu znači 7 pločica mudrosti. Glavna zadaća slagalice je da se slaganjem dijelova složi zadana figura. Postoji više tisuća figura koje se mogu složiti ovim načinom slaganja (6500). Smatra se da tangram pomaže razvoju vještina za rješavanje problema i logičkog zaključivanja, da razvija vizualno-prostornu svijest te da pomaže u učenju brojnih geometrijskih koncepata. Stoga ne čudi da su se drevni kineski matematičari služili upravo tangramom prilikom rješavanja geometrijskih problema. Među velike ljubitelje tangrama ubrajaju se Edgar Allan Poe i Napoleon. Poe je u svojim krimi pričama unosio elemente tangrama – priča u kojoj detektivi rješavaju slučajeve slaganjem novinskih članaka, dok je Napoleon kratko svoje dane zatočeništva igrajući se njime.

Tijek nastanka slikovnice

Tijek izrade slikovnice podijeljen je u 7 koraka:

1. Uvodni sat – uvođenje u projekt, predstavljanje ideje, razgovor o slikovnicama općenito. Svaka učiteljica odradila je ovaj zadatak u svome razredu.
2. Traženje priče (*brainstorming*) – odabrati priču nije lak zadatak, a još je puno teže napisati ju. Morao se definirati cilj, odnosno što se želi postići. Učenici su iznosili svoje ideje te na kraju odlučili o čemu žele pisati i čemu žele poučiti one koji će priču čitati. Taj je zadatak radila učiteljica u područnoj školi koja vodi dramsku skupinu kao izvannastavnu aktivnost.
3. Pisanje priče – učenici su odabrali naslov, likove, razradili opise likova i događaja. Priča je predstavljena drugim učenicima na zajedničkim susretima (odlasci učenika iz jedne područne škole u drugu).
4. Slaganje figura – nakon što su učenici usvojili sadržaj slikovnice, ispisali su likove i događaje. Pomoću tangrama slagali su obrise figura kako bi što vjernije prikazali sadržaj teksta. Slaganjem su dobili figure: škole, patuljka, balerine, vile, čarobnjaka, kralja, dvorske lude i starog hrasta. Tangram likove odradila je učiteljica razredne nastave. Vjeruje se da su Kinezi koristili tangram u prepričavanju priča. Učenici su tangramom ilustrirali dijelove priča kako bi oživjeli likove i događaje.
5. Oslikavanje pozadine – učenici su vodenim bojama oslikavali pozadine na koje su kasnije slagali tangram figure/likove. Ovaj zadatak radila je učiteljica koja je likovna umjetnica, što je uvelike olakšalo zadatak.
6. Podjela teksta na stranice – u ovom i posljednjem koraku bila je najveća uloga školske knjižničarke. Napisana priča trebala je biti smisleno podijeljena na stranice. Vrlo je važno da svaka stranica donese nešto novo, bez ponavljanja.
7. Prezentiranje – nakon što se tekst podijelio na stranice, trebalo je svakoj stranici priložiti odgovarajuću oslikanu pozadinu i lik sastavljen tangramom. Ovo

je bilo vrlo izazovno jer se neki od likova ponavljaju, a likovne površine su se mijenjale i sve je trebalo složiti smisljeno.

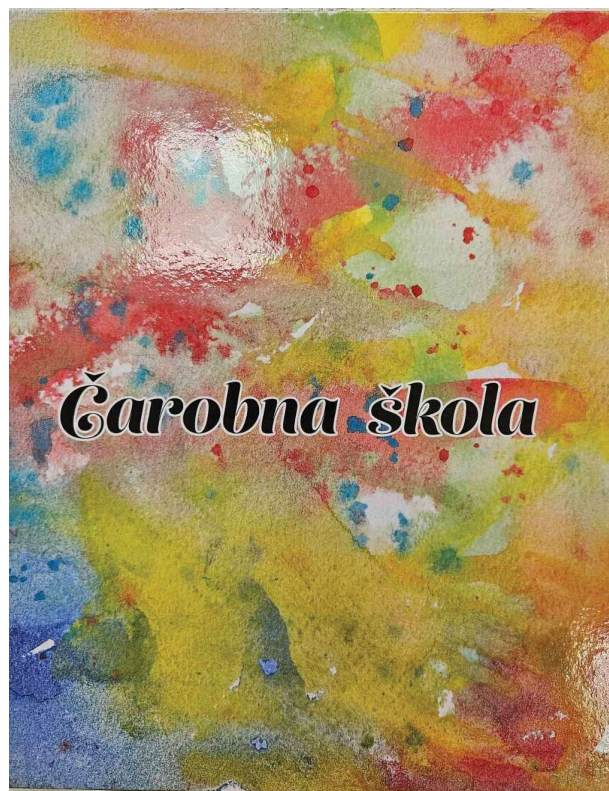

| *Prikaz nastalih likova i pozadine*

Je li početni cilj ostvaren?

Učenici su uz vođenje svojih učiteljica i knjižničarke uspješno odradili sve zadatke. Slikovnica koja je nastala plod je njihovog zajedničkog rada i truda. Suradnjom na ovom projektu potvrdila se uloga školskih knjižničara kao stručnih suradnika u nastavi te posrednika u suradnji između učenika i nastavnika. Aktivnosti knjižničara u provođenju odgojno-obrazovnih zadaća mogu biti vrlo kreativne te se ne moraju svoditi samo na odnos učenik-knjiga i provođenje klasične obrade lektiranih djela.

Slikovnica *Čarobna škola* rezultat je uspješno provedenog projekta. Postoji i u fizičkom obliku, a u PDF formatu dostupna je na mrežnim stranicama OŠ Kloštar Podravski.

| *Naslovnica slikovnice Čarobna škola*

| *Online slikovnica dostupna očitavanjem QR koda*